

Hvad skal min risiko være?

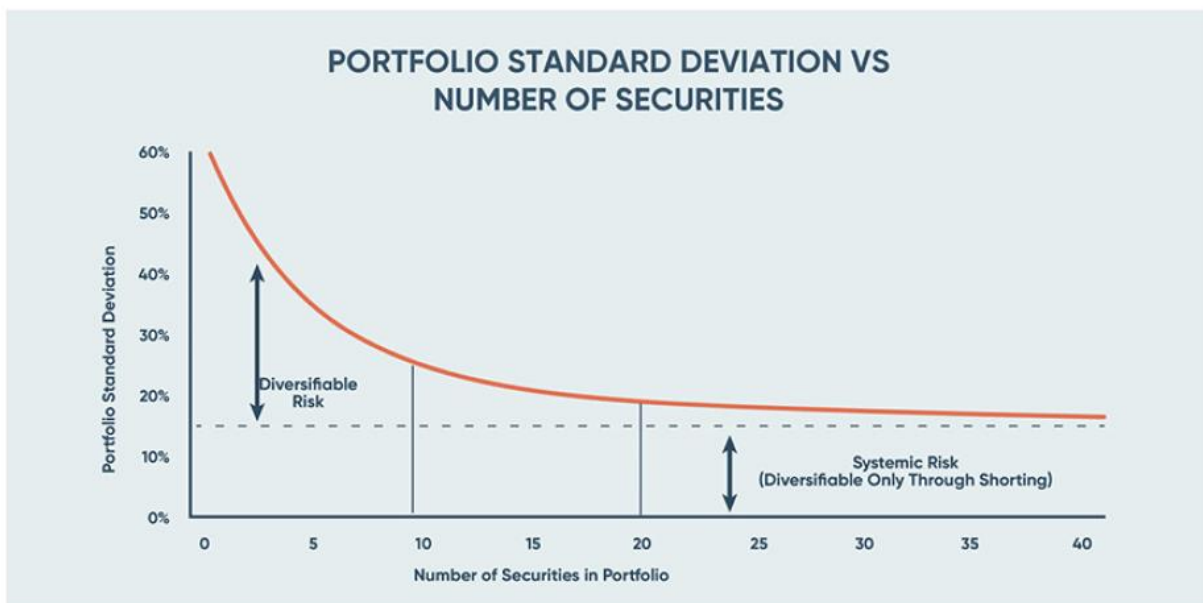
Vil du have tab på din pension? Nej, det vil jeg da ikke. Men risiko er et tveægget sværd, muligheden for tab og mulighed for højere afkast år efter år. Og derfor er valg af risiko en af de vigtigste parametre når du investerer din opsparing. Uden risiko bliver afkastet meget lille og med ”forkert” risiko kan du tabe uforholdsmæssigt meget.

Risiko er knyttet til det fremtidig afkast. Lav risiko er lavt afkast, og høj risiko med stor spredning i investeringen, er højt afkast på lang sigt. Og lang sigt er 10-20 års sigt, og vigtigheden af lang sigt er pga. de store udsving på investeringer med høj risiko, det ene år tab på 20% og det næste år med +30%.

Så det vigtige ved risiko er bevidstheden om *horisonten der investeres i* og *hvordan risiko gøres til klog risiko*.

Klog høj risiko?

Tilvalg af risiko skal gøres med omhu, så det bliver tilvalg af klog høj risiko. Nedenfor ses reduktion af risiko via spredning i mange aktier.

Source: "Risk, market sensitivity, and diversification". *Financial Analysts Journal*, 51(1), 84-88.

Klog høj risiko er at investere med stor spredning (diversify) i porteføljen, dvs. det modsatte af alt på én eller få aktier. Og når du spreder, så får du dels fordelene ved mindre risiko totalt, da nogle aktier vil falde og andre aktier vil stige og totalt set udligner disse forskelle udsving i din totale investering. Og dels får du fordelene ved at være investeret bredt i mange aktier.

De få store succes aktier

Den anden store fordel ved at have stor spredning i sine investeringer, er at du bliver mere sikker på at ramme de store succesaktier med store stigninger.

Historisk set, er det kun 3-4% af aktierne der har været store succes aktier, mens 60% har været dårlige aktier og så er der de aktier der blot er ok, men så heller ikke mere.

Problemet med de store succesaktier er, at de udgør en markant del af det samlede aktieafkast og har du ikke disse succesaktier i din portefølje, så vil du underperforme ift. det gennemsnitlige afkast i markedet.

Og hvordan sikre du, at du har vinderne med? Spredning, masser af spredning. Helst 200+ aktier i forskellige sektorer og geografisk fordelt.

Sådan sikres stor spredning i investeringen

Du kan enten købe en masse forskellige aktier, lidt fra hvert selskab i indekset og hvis du ikke har så stor opsparing, så bliver det en masse små køb, for at have den helt store gode spredning i porteføljen.

Men et godt alternativ er, at købe passive index ETF'ere med fokus på de store index i Europa og USA og hermed opnå meget stor spredning med få aktier (en ETF er en aktie, som blot har rigtig mange aktier investeret).

Tag f.eks. S&P500 indekset. Indekset udgøres af 500 største selskaber i USA med overskud og har du købt en passive index ETF, der tracker

S&P500 indekset, så har du allerede en spredning på 500 store selskaber med overskud i USA og samtidig ikke besværet med køb af lidt i hver aktie. Og bagsiden af medaljen er, at driften af en passive index ETF koster lidt, men det er så billigt, at det reelt ikke er et problem.

En ETF fra Vanguard eller iShares (Black Rock) koster ca. 0,1% årligt, dvs. er din investeringshorisont 30 år, så er det 3% af opsparingen der betales for den service, og hvor du samtidig slipper for besværet med køb af rigtig mange aktier og geninvestering heraf, hvis du vælger en akkumulerende ETF (accumulating, modsat dividend (udbyttegivende)).

Resultatet fra S&P500 for 2011-2022 kan ses nedenfor. Og sammenlignet med S&P100 US og S&P U.S. BMI (USD) for samme periode. De 11 år har givet ca. 250% i afkast eller 11,3% p.a. i 11 år, før skat.

S&P500 og tech i USA

USA er rigtig meget tech, værdimæssigt. De 7 største selskaber er alle tech og har drevet en meget stor del af denne udvikling i USA. Microsoft, Apple, Google, Meta, Netflix, Nvidia er eksempler herpå.

Modsat er Europa meget mindre tech og det afspejler sig også i STOXX600 indeksets afkast for samme periode, som er væsentligt lavere.

Men i 2023 er der kommet 2 nye spillere på banen og det understreger også vigtigheden af stor spredning, så man får del i de store succesaktier.

Novo og **Eli Lilly** og de 2 farmaceutiske virksomheder har haft stor succes med deres slankemidler og verden sukker efter en tynd talje og det giver voldsomme stigninger på de 2 selskaber, se blot Novo Nordisk's stigning over de sidste 5 år, +361% på 5 år eller knap +36% p.a. de sidste 5 år.

Og har du som dansker haft Novo i din portefølje, så har du haft medvind og har du ikke, så har det været trist. Derfor så vigtigt med spredningen, så du også har vinder aktierne. Og vi kan ikke vide hvem der er vinderne i morgen, derfor kravet til stor spredning i porteføljen.

Vi har 2 forslag til stor spredning af din opsparing:

1. Den simple gode investeringsstrategi - [Link](#)
3 passive index ETF'ere

2. Den større kurv af ETF'ere - [Link](#)
13 passive index ETF'ere

Den simple giver stor spredning og den større kurv, giver endnu større spredning, primært med flere ETF'ere, så ikke alle investeringer ligger i kun 3 ETF'ere.

Men overordnet set, vil *den simple gode investeringsstrategi* give meget stor spredning med fokus på USA og Europa og lidt emerging markets. Og vælger du den simple gode investeringsstrategi, så har du kun 3 papirer i din portefølje og det gør vedligehold meget simpelt. En gang om året ser du om der skal geninvesteres eller sælges for at have til PAL skatten og gør du det i januar måned, så ved du hvor meget PAL skat der skal betales og hvad du har stående af likvider og så sælger du blot det der skal bruges til PAL skatten og så skal du ikke gøre mere før næste år. 1 time årligt og du har din pensionsopsparing på plads. PAL skat at betale kan ses på Nordnet Bank, [se mere her ...](#)

Det kræver hverken rådgivning fra din bank, pensionskasse eller dyre aftaler og holder du dig til Nordnet Bank som dit depot, så vil dine årlige omkostninger ikke være meget mere end 0,1% p.a. totalt set og det kan næppe gøres billigere.

Vi ligger med 0,9% for 2022 inkl. omkostninger til valutavekslinger fra udbytter og nyinvesteringer og det kan ikke gøres billigere.